

JCI Ayakta Bakım 2009 Standartları'na Genel Bakış

Dr. Mutlu TUNÇ

2009 yılı JCI Akreditasyonlarında kullanılmış olan standartların yeni versiyonları açıklandı. Ayakta bakımla (Ambulatory Care) ilgili standartlarda yapısal bazı değişikliklere gidilmiştir.

Bilindiği gibi, 2005 JCI Ayakta Bakım Standartları aşağıdaki maddelerden oluşmaktadır:

- 1) *Access to Care and Continuity of Care (ACC), Bakıma Ulaşım ve Bakımın Sürekliliği*
- 2) *Patient and Family Rights (PFR), Hasta ve Ailesinin Hakları*
- 3) *Assessment of Patients (AOP), Hastaların Değerlendirilmesi*
- 4) *Care of Patients (COP), Hastaların Bakımı*
- 5) *Patient and Family Education (PFE), Hasta ve Yakınlarının Eğitimi*
- 6) *Quality Improvement and Patient Safety (QPS), Kalite İyileştirme ve Hasta Güvenliği*
- 7) *Prevention and Control of Infections (PCI), Enfeksiyonların Kontrolü ve Önlenmesi*
- 8) *Governance, Leadership and Direction (GLD), Yönetim, Liderlik ve Yönlendirme*
- 9) *Facility Management and Safety (FMS), Tesis Yönetimi ve Güvenlik*
- 10) *Staff Qualifications and Education (SQE), Çalışanların Nitelikleri ve Eğitimleri*
- 11) *Management of Communication and Information (MCI), Bilgi ve İletişim Yönetimi*

Yukarıda belirtilmiş ve son yıllarda kullanılmakta olan standart gruplandırması, sağlık kurumunda verilen hizmet alanını her yönüyle kapsamakla birlikte, uygulamada bazı zorlukları da beraberinde getirmekteydi. Bazı kavramların pek çok standartın alt maddeleri içinde geçiyor olması, vurgulama açısından yararlı olmakla birlikte, genellikle her standart için kurulan Komitelerin çalışmalarında aşağıdaki zorlukları beraberinde getirebilmekte idi:

- Aynı konu/uygulama ile ilgili farklı kuralların/yöntemlerin belirlenmesi ve uygulamada çatışma.
- Aynı konu/uygulama ile ilgili dökümantasyonun farklı kısımlarında tekrarların olması.
- Süreçlerin işleyişine ait kuralların takibinin zorlaşması.
- Uygulamalarla ilgili eğitimlerin modellenmesinin zorlaşması.

Örneğin, Hasta ve Yakınlarının tedavi sürecine katılabilmeleri kavramı, Hasta ve Ailesinin Hakları, Hasta ve Yakınlarının Eğitimi, Hastaların Değerlendirilmesi, Hastaların Bakımı, Çalışanların Nitelikleri ve Eğitimleri gibi standart maddelerinde gündeme gelmekte ve tek bir maddede, "Hastanın bilgi ve farkındalığının artırılarak karar verme hakkını kullanmasının sağlanması" olarak tanımlanabilecek bu kavramın değişik açılardan değişik Komitelerce

incelenerek kurallar koyulması, uygulama aşamasına gelindiğinde kuralların birleştirilmesi ve uygulanabilirliğinde önemli zorluklar ve hata kaynakları yaratabilmektedir.

2009 versiyonu içinde standart başlıkları aşağıdaki gibi düzenlenmiştir:

- 1) *Patient Access and Assessment*
- 2) *Patient Care and Care Continuity*
- 3) *Patient Rights and Responsibilities*
- 4) *Patient Record and Information Flow*
- 5) *Patient Service Contracts*
- 6) *Patient and Family Education*
- 7) *Patient Anesthesia and Surgery*
- 8) *Improvement in Quality and Patient Safety*
- 9) *Infection Control and Facility Safety*
- 10) *Human Resource Management*
- 11) *Governance and Leadership*

Görüldüğü gibi yeni düzenleme ile akreditasyon hazırlığı çalışmalarına süreç temelli bir yaklaşımla bakmak ve böylece dökümantasyonu daha hızlı ve doğru yapmak mümkün olacaktır.

İlk bakışta aşağıdaki gözlemleri yapmak mümkündür:

- Hastaların bakıma ulaşma ve değerlendirilme adımları birbiri ardına gerçekleşmektedir ve yeni standart yapılandırılmasında biraraya getirilmiştir.
- Hastaların bakımı ve bakımın sürekliliği kavramları birbirleri ile iç içe olup yani düzenleme ile bir araya getirilmiştir.
- Hasta Hakları kavramının yanı sıra hastaların sorumluluklarına da dikkat çekilmektedir.
- Bakım Sözleşmesi kavramına dikkat çekilmektedir.
- Eski standartlarda pek çok madde içinde geçen Hasta Kayıtları Yönetimi ayrı bir madde olarak incelenmektedir. Böylece, Hasta Hakları, Hastaların Değerlendirilmesi, Hasta Bakımı, Bilgi Yönetimi, Çalışanların Nitelikleri ve Eğitimleri gibi pek çok farklı başlık altında yapılacak çalışmalar bir araya getirilmiş olacaktır.
- Anestezi ve Cerrahi Müdahaleler ayrı bir madde olarak düzenlenerek önemi vurgulanmıştır.

- Enfeksiyon Standartı ile Tesis gereklilikleri bir araya getirilerek daha etkin bir Enfeksiyon Kontrol Programı planlanması sağlanabilecektir.
- Hastaların temel hakkı olan kaliteli sağlık hizmetinin verilebilmesi ve sürekliliğinin sağlanabilmesi için gereken kaliteli insan kaynağına yönelik olarak, eski standartlara göre daha kapsamlı ve yönetimsel ağırlığı bulunan İnsan Kaynakları Yönetimi yaklaşımı bir standart maddesi olarak görölmektedir.

Ađustos 2009